

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 50.159/1
VAN 22 SEPTEMBER 2011

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

DE RAAD VAN STATE, afdeling Wetgeving, eerste kamer, op 1 augustus 2011 door de Minister voor Ondernemen verzocht hem, binnen een termijn van dertig dagen, verlengd tot 30 september 2011, van advies te dienen over een voorontwerp van wet ‘tot wijziging van de wet van 22 juli 1953 houdende oprichting van een instituut van de Bedrijfsrevisoren en organisatie van het publiek toezicht op het beroep van bedrijfsrevisor, gecoördineerd op 30 april 2007’, heeft het volgende advies gegeven:

Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich in hoofdzaak beperkt tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van het ontwerp, van de rechtsgrond¹, alsmede van de te vervullen vormvereisten.

*
* *

STREKKING VAN HET VOORONTWERP VAN WET

Het om advies voorgelegde voorontwerp van wet strekt ertoe diverse wijzigingen aan te brengen in de wet van 22 juli 1953 houdende oprichting van een Instituut van de Bedrijfsrevisoren en organisatie van het publiek toezicht op het beroep van bedrijfsrevisor, gecoördineerd op 30 april 2007.

Het merendeel van de ontworpen wijzigingen heeft betrekking op de nationale samenwerking tussen de verschillende organen van publiek toezicht en op de samenwerking met bevoegde autoriteiten van de andere lidstaten van de Europese Unie. Wat deze laatste samenwerking betreft, strekt het ontwerp tot omzetting van artikel 36 van richtlijn 2006/43/EG van het Europees Parlement en de Raad van 17 mei 2006². Sommige wijzigingen hebben betrekking op de samenwerking met bevoegde autoriteiten van derde landen en houden de omzetting in het interne recht in van artikel 47 van de voornoemde richtlijn 2006/43/EG.

Tevens wordt een einde gemaakt aan het vereiste dat een onderdaan van een lidstaat van de Europese Unie of van een andere staat die partij is bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte, die de hoedanigheid van bedrijfsrevisor in België wil verwerven, er een vestiging moet hebben indien hij zijn woonplaats niet in België heeft.

¹ Aangezien het om een voorontwerp van wet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

² Richtlijn 2006/43/EG van het Europees Parlement en de Raad van 17 mei 2006 betreffende de wettelijke controles van jaarrekeningen en geconsolideerde jaarrekeningen, tot wijziging van de Richtlijnen 78/660/EEG en 83/349/EEG van de Raad en houdende intrekking van Richtlijn 84/253/EEG van de Raad.

VOORAFGAANDE OPMERKING

Teneinde tegemoet te komen aan het bepaalde in artikel 53, lid 2, van richtlijn 2006/43/EG dient het ontwerp te worden aangevuld met een bepaling waarin wordt vermeld dat de ontworpen wet strekt tot gedeeltelijke omzetting van die richtlijn.

BIJZONDERE OPMERKINGEN

Artikel 2

In de inleidende zin van artikel 2 van het ontwerp dient melding te worden gemaakt van het wijzigende koninklijk besluit van 3 maart 2011.

Dezelfde opmerking geldt ten aanzien van de inleidende zin van artikel 4 van het ontwerp.

De vermelding van het wijzigende koninklijk besluit van 21 april 2007 dient te vervallen in de inleidende zin van artikel 2 van het ontwerp, maar ook in de inleidende zin van de artikelen 4, 5, 7 en 20.

Artikel 4

Overeenkomstig artikel 331 van het koninklijk besluit van 3 maart 2011 betreffende de evolutie van de toezichtsarchitectuur voor de financiële sector dient in het ontworpen artikel 35, § 4/1, van de wet van 22 juli 1953, de benaming van de “Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen” te worden vervangen door de benaming “Autoriteit voor Financiële Diensten en Markten”.

Artikel 5

Aan het einde van het ontworpen artikel 43, § 4, tweede lid, van de wet van 22 juli 1953, schrijve men “, alsook met de bevoegde autoriteiten van andere lidstaten van de Europese Unie of van derde landen, overeenkomstig de voorwaarden bepaald in hoofdstuk IX en de maatregelen genomen ter uitvoering ervan”.

De redactie van nog andere bepalingen van het ontwerp wordt dan best op gelijkaardige wijze aangepast.³

Artikel 11

De laatste zin van artikel 36, lid 1, van richtlijn 2006/43/EG luidt:

“Meer in het bijzonder wisselen de bevoegde autoriteiten informatie uit en werken zij samen bij onderzoeken die op de uitvoering van wettelijke controles van jaarrekeningen betrekking hebben”.

Vastgesteld dient te worden dat de richtlijn op dit punt niet wordt omgezet in het ontworpen artikel 77ter, eerste lid, van de wet van 22 juli 1953. Het verdient aanbeveling om het ontwerp op dit punt aan te vullen.

Artikel 12

1. De tekst van het ontworpen artikel 77quater, eerste lid, van de wet van 22 juli 1953 dient nauwer aan te sluiten bij die van artikel 36, lid 4, van richtlijn 2006/43/EG. Anders dan wat in die richtlijn bepaling het geval is, wordt in het ontworpen lid bijvoorbeeld geen melding gemaakt van het vereiste dat de informatie “zonder onnodige vertraging” moet worden verstrekt door de organen van publiek toezicht.

2. Meer in overeenstemming met de redactie van artikel 36, lid 2, van richtlijn 2006/43/EG schrijve men aan het einde van het ontworpen artikel 77quater, tweede lid “, behalve wanneer deze openbaarmaking wordt vereist door de wetgeving, regelgeving of administratieve procedures van een lidstaat”.

³ Zie bijvoorbeeld het ontworpen artikel 77, § 2, van de wet van 22 juli 1953 (artikel 7 van het ontwerp), waarin eveneens melding wordt gemaakt van “het huidige Hoofdstuk en zijn uitvoeringsmaatregelen”. Zie ook het ontworpen artikel 79, § 1, eerste lid, f), van de voornoemde wet (artikel 20 van het ontwerp).

Artikel 17

Luidens het ontworpen artikel 77*novies* van de wet van 22 juli 1953 kan de Koning bijkomende voorwaarden bepalen voor de samenwerking met de andere lidstaten. In het ontwerp wordt de aldus aan de Koning gedelegeerde bevoegdheid niet afgebakend door een verwijzing naar de aard van de door hem te bepalen bijkomende voorwaarden of het soort gevallen waarin dergelijke voorwaarden kunnen worden ingevoerd. Met toepassing van dergelijke ruime delegatiebepaling kunnen aan de samenwerking met de andere lidstaten derhalve eenzijdig voorwaarden worden gesteld die strenger zijn dan die beoogd in richtlijn 2006/43/EG en die bijgevolg niet met deze laatste te verenigen zouden vallen. Om die reden kan het ontworpen artikel 77*novies* niet in het ontwerp worden gehandhaafd.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	M. VAN DAMME,	kamervoorzitter,
	J. BAERT,	
	W. VAN VAERENBERGH,	staatsraden,
	M. RIGAUX,	assessoren van de
	M. TISON,	afdeling Wetgeving,
Mevrouw	A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de Heer P. DEPUYDT, eerste auditeur-afdelingshoofd.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

A. BECKERS

M. VAN DAMME

ROYAUME BELGIQUE

AVIS 50.159/1
DU 22 SEPTEMBRE 2011

DE LA SECTION DE LEGISLATION
DU CONSEIL D'ÉTAT

LE CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, première chambre, saisi par le Ministre pour l'Entreprise, le 1er septembre 2011, d'une demande d'avis, dans un délai de trente jours, prorogé jusqu'au 30 septembre 2011, sur un avant-projet de loi 'modifiant la loi du 22 juillet 1953 créant un Institut des Réviseurs d'Entreprises et organisant la supervision publique de la profession de réviseur d'entreprises, coordonnée le 30 avril 2007', a donné l'avis suivant:

1. En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation s'est essentiellement limitée à l'examen de la compétence de l'auteur du projet, du fondement juridique¹ et de l'accomplissement des formalités prescrites.

*

* *

PORTÉE DE L'AVANT-PROJET DE LOI

L'avant-projet de loi, soumis pour avis, a pour objet d'apporter diverses modifications à la loi du 22 juillet 1953 créant un Institut des réviseurs d'entreprises et organisant la supervision publique de la profession de réviseur d'entreprises, coordonnée le 30 avril 2007.

La plupart des modifications en projet portent sur la coopération nationale entre les différents organes de supervision publique et sur la coopération avec des autorités compétentes des autres États membres de l'Union européenne. Concernant cette dernière coopération, le projet poursuit la transposition de l'article 36 de la directive 2006/43/CE du Parlement européen et du Conseil du 17 mai 2006². Certaines modifications concernent la coopération avec des autorités compétentes de pays tiers et transposent en droit interne l'article 47 de la directive 2006/43/CE précitée.

Par ailleurs, il est mis fin à l'exigence aux termes de laquelle un ressortissant d'un État membre de l'Union européenne ou d'un autre État qui est partie à l'Accord sur l'Espace économique européen, qui veut se voir accorder la qualité de réviseur d'entreprises en Belgique, doit y disposer d'un établissement dans l'hypothèse où il n'a pas de domicile en Belgique.

OBSERVATION PRÉLIMINAIRE

Pour se conformer à l'article 53, paragraphe 2, de la directive 2006/43/CE, on complètera le projet par une disposition mentionnant que la loi en projet poursuit la transposition partielle de cette directive.

¹ S'agissant d'un avant-projet de loi, on entend par « fondement juridique » la conformité aux normes supérieures.

² Directive 2006/43/CE du Parlement européen et du Conseil du 17 mai 2006 concernant les contrôles légaux des comptes annuels et des comptes consolidés et modifiant les directives 78/660/CEE et 83/349/CEE du Conseil, et abrogeant la directive 84/253/CEE du Conseil.

OBSERVATIONS PARTICULIÈRES

Article 2

Dans la phrase liminaire de l'article 2 du projet, on fera mention de l'arrêté royal modificatif du 3 mars 2011.

La même observation vaut à l'égard de la phrase liminaire de l'article 4 du projet.

La mention de l'arrêté royal modificatif du 21 avril 2007 doit être omise dans la phrase liminaire de l'article 2 du projet mais aussi dans celle des articles 4, 5, 7 et 20.

Article 4

Conformément à l'article 331 de l'arrêté royal du 3 mars 2011 mettant en œuvre l'évolution des structures de contrôle du secteur financier, on remplacera à l'article 35, § 4/1, en projet, de la loi du 22 juillet 1953, la dénomination « Commission Bancaire, Financière et des Assurances » par « Autorité des services et marchés financiers ».

Article 5

À la fin de l'article 43, § 4, alinéa 2, en projet, de la loi du 22 juillet 1953, on écrira « ainsi qu'avec les autorités compétentes d'autres États membres de l'Union européenne ou de pays tiers conformément aux conditions fixées au chapitre IX et aux mesures prises en exécution de celui-ci ».

Mieux vaudrait adapter de manière analogue la rédaction d'autres dispositions du projet³.

³ Voir par exemple l'article 77, § 2, en projet, de la loi du 22 juillet 1953 (article 7 du projet), qui mentionne également « le présent Chapitre et ses mesures d'exécution ». Voir aussi l'article 79, § 1er, alinéa 1er, f), en projet, de la loi précitée (article 20 du projet).

Article 11

La dernière phrase de l'article 36, paragraphe 1, de la directive 2006/43/CE s'énonce comme suit :

« En particulier, elles s'échangent des informations et coopèrent aux enquêtes relatives au déroulement des contrôles légaux des comptes ».

Force est de constater qu'à cet égard, la directive n'est pas transposée dans l'article 77ter, alinéa 1er, en projet, de la loi du 22 juillet 1953. Il est recommandé de compléter le projet sur ce point.

Article 12

1. Le texte de l'article 77quater, alinéa 1er, en projet, de la loi du 22 juillet 1953 doit reproduire plus fidèlement celui-ci de l'article 36, paragraphe 4, de la directive 2006/43/CE. Contrairement à cette disposition de la directive, l'alinéa en projet ne fait par exemple pas mention de l'exigence imposant aux organes de supervision publique de fournir les informations « sans délai ».

2. Il serait davantage conforme à la rédaction de l'article 36, paragraphe 2, de la directive 2006/43/CE d'écrire au début de l'article 77quater, alinéa 2, en projet « Sauf si cette divulgation est prévue par les procédures législatives, réglementaires ou administratives d'un État membre ».

Article 17

Selon l'article 77novies, en projet, de la loi du 22 juillet 1953, le Roi peut déterminer des modalités complémentaires pour la coopération avec les autres États membres. Le projet ne délimite pas le pouvoir ainsi délégué au Roi en précisant la nature des modalités complémentaires qu'il doit déterminer ou les cas dans lesquels pareilles modalités peuvent être prévues. En application d'une délégation aussi large, la coopération avec d'autres États membres pourrait, dès lors, être unilatéralement assortie de conditions qui seraient plus strictes que celles que prévoit la directive 2006/43/CE et qui, partant, ne se concilieraient pas avec celle-ci. En conséquence, l'article 77novies, en projet, ne peut être maintenu dans le projet.

La chambre était composée de

Messieurs	M. VAN DAMME,	président de chambre,
	J. BAERT,	
	W. VAN VAERENBERGH,	conseillers d'État,
	M. RIGAUX,	
	M. TISON,	assesseurs de la
		section de législation,
Madame	A. BECKERS,	greffier.

Le rapport a été présenté par Monsieur P. DEPUYDT, premier auditeur chef de section.

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de Monsieur M. VAN DAMME.

LE GREFFIER

LE PRESIDENT

A. BECKERS

M. VAN DAMME